EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 3.3.2021
COM(2021) 95 final

2021/0051 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

dokimaksu kohta Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades ja millega muudetakse otsust nr 940/2014/EL

{SWD(2021) 44 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

ELi äärepoolseimate piirkondade suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu sätteid. Käibemaksudirektiivi ja aktsiisidirektiivi territoriaalsest reguleerimisalast jäävad Prantsusmaa äärepoolseimad piirkonnad siiski välja.

Vastavalt ELi toimimise lepingule, eelkõige selle artiklile 110, ei ole Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades põhimõtteliselt võimalik erinevalt maksustada kohalikke tooteid ja neid, mis pärinevad Prantsuse emamaalt, teistest liikmesriikidest või kolmandatest riikidest. ELi toimimise lepingu artikli 349 alusel on siiski võimalik kehtestada kõnealuste piirkondade suhtes erimeetmed seal valitsevate püsivate ebasoodsate tingimuste tõttu, mis mõjutavad äärepoolseimate piirkondade majanduslikku ja sotsiaalset olukorda. Erimeetmed mõjutavad mitut poliitikavaldkonda, sealhulgas maksupoliitikat.

Dokimaks on kaudne maks, mis kehtib üksnes Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades Martinique'is, Guadeloupe'is, Prantsuse Guajaanas, Réunionis ja Mayotte'is. Seda maksu kohaldatakse kaupade impordi suhtes, olenemata kaupade päritolust, ja kaubatarnete suhtes, mida teevad tootmistegevusega tegelevad isikud tasu eest. Põhimõtteliselt kohaldatakse seda ühtemoodi nii kohapeal valmistatud kui ka imporditud toodete suhtes.

Nõukogu 17. detsembri 2014. aasta otsusega nr 940/2014/EL[1] on lubatud Prantsusmaal siiski kuni 31. detsembrini 2020 ette näha dokimaksuvabastused või -vähendused seoses teatavate toodetega, mille puhul on olemas kohalik tootmine, märkimisväärne import, mis võib ohustada kohaliku tootmise säilitamist, ja lisakulud, mis suurendavad kohaliku tootmise omahinda võrreldes väljastpoolt pärit toodetega. Kõnealuse otsuse lisas on esitatud toodete loetelu, mille suhtes saab kohaldada maksuvabastust või -vähendust. Olenevalt tootest ei tohi kohalike ja muude toodete maksumäära erinevus olla üle 10, 20 või 30 protsendipunkti.

Kõnealuste diferentseeritud maksumäärade eesmärk on korvata ebasoodsatest konkurentsitingimustest mõjutatud äärepoolseimate piirkondade olukorda, mida iseloomustavad suured tootmiskulud ja seega kohalike toodete kõrge hind. Erimeetmete puudumise korral on kohalike toodete konkurentsivõime väiksem kui väljastpoolt pärit toodete oma, isegi kui võtta arvesse veokulusid. See seaks ohtu kohaliku tootmise säilimise, sest selle tootmiskulud on nende piirkondade püsivate eripiirangute tõttu suuremad.

Prantsusmaa ametiasutused palusid 1. märtsil 2019 komisjonil pikendada dokimaksukava pärast 31. detsembrit 2020.

Nõukogu otsuse ettenähtud aegumise tõttu oli komisjon eelnevalt algatanud välisuuringu, et hinnata praegust korda ja kavandatavate eri valikute võimalikku mõju pärast 2020. aastat. Selle uuringu põhjal leiab komisjon, et taotletud pikenduse andmine on põhjendatud, kuid kehtivat korda on vaja mõneti muuta.

Selleks et anda Prantsusmaa ametiasutustele võimalus saada kogu vajalik teave, mille kogumine on COVID-19 kriisi tõttu viibinud, ja anda komisjonile aega esitada tasakaalustatud ettepanek, milles võetakse arvesse erinevaid kaalul olevaid huve, pikendati nõukogu 16.

[1] Nõukogu 17. detsembri 2014. aasta otsus nr 940/2014/EL dokimaksu kohaldamise kohta Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades (ELT L 367, 23.12.2014, lk 1).

novembri 2020. aasta otsusega (EL) 2020/1793[2] nõukogu otsuse nr 940/2014/EL kohaldamisaega kuue kuu võrra, st kuni 30. juunini 2021, mitte 31. detsembrini 2020.

Käesoleva ettepanekuga kehtestatakse seega pärast 30. juunit 2021 kohaldatav dokimaksude õigusraamistik: ühtlasi kehtestatakse uus erandite tegemise kord ajavahemikuks 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2027 koos kehtivate sätete läbivaatamisega, et muuta kõnealune kord paindlikumaks ja läbipaistvamaks. Ühtlasi pikendatakse otsusega otsust nr 940/2014/EL kuue kuu võrra kuni 31. detsembrini 2021, et anda Prantsusmaale aega võtta 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2027 kohaldatav uus kord oma riigisisesesse õigusesse üle.

Võrreldes praeguse korraga on kavandatud muudatused järgmised.

(a) Selliste kriteeriumide kindlaksmääramine, mille alusel valitakse tooted, mille suhtes võib kohaldada erinevat maksumäära.

Loetelus olevad tooted on valitud selliste täiendavate tootmiskulude põhjenduse alusel, mis võrreldes väljastpoolt pärit toodetega suurendavad kohaliku tootmise omahinda ja vähendavad kohapeal valmistatud toodete konkurentsivõimet.

Kui

(1) kohaliku tootmise turuosa on alla 5 %

(2) või kui kohaliku tootmise turuosa on üle 90 %,

on nõutud täiendavaid tõendeid, mis tõendaksid kõiki või osa järgmistest asjaoludest:

– tööjõumahukas tootmine;

– tootmine, millega on äsja alustatud, või tootevaliku täiendused, mille eesmärk on ettevõtja tootmist mitmekesistada;

– strateegiline tootmine kohalikuks arenguks (nt niisugustes ringmajanduse valdkondades nagu puidu töötlemine, bioloogilise mitmekesisuse suurendamine ja keskkonnakaitse);

– uuenduslik või suure lisandväärtusega tootmine;

– tootmine, mille puhul võib väljastpoolt pärinevate tarnete (näiteks ehitusmaterjalid või toiduained) katkestamine seada ohtu majanduse või territooriumi elanikkonna;

– tootmine, mis võib eksisteerida üksnes juhul, kui sellel on turgu valitsev seisund äärepoolseimate piirkondade turgude väiksuse tõttu;

– tervishoiukriisidega toimetulekuks vajalike meditsiinitoodete ja isikukaitsevahendite tootmine.

(b) Praeguse kolme määra asemel kahe, 20- ja 30-protsendilise maksimaalse määra kehtestamine. Lubatud maksumäära erinevus ei tohiks siiski ületada tõendatud lisakulusid.

[2] Nõukogu 16. novembri 2020. aasta otsus (EL) 2020/1793, millega muudetakse otsuse nr 940/2014/EL (dokimaksu kohaldamise kohta Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades) kohaldamisaega (ELT L 402, 1.12.2020, lk-d 21 ja 22).

(c) Dokimaksuga maksustamise alampiiri tõstmine 550 000 euroni. Kavandatud õigusakti kohaselt ei kohaldata dokimaksu ettevõtjate suhtes, kelle aastakäive on kõnealusest künnisest väiksem. Vastukaaluna ei saaks need ettevõtjad maha arvata eelmise tootmistsükli suhtes kohaldatud dokimaksu. Selle eesmärk on vabastada maksust väiketootjate tootmine, vähendada nende halduskoormust ja ka toetada nende arengut. Seda meedet õigustab väike mõju eelarvele[3] ja vähene konkurentsi moonutamine, arvestades asjaomaste ettevõtjate väikest arvu[4].

(d) Vahearuanne asendatakse 30. septembri 2025. aasta aruandega, mis peaks sisaldama vähemalt otsuse II lisas sätestatud teavet. See teave võetakse süsteemi pikendamise töödes aluseks. Käesoleva ettepaneku eesmärk on vähendada koormust, mis kaasneb meetme tarbetult sagedase hindamisega, ning suurendada järelevalve- ja hindamistegevuse kasulikkust ja tõhusust.

Mis puudutab lisaks nende täiendavate tootmiskulude hindamist, mille hüvitamiseks diferentseeritud maksustamine on ette nähtud, siis Prantsuse ametiasutused on tollinomenklatuuri iga neljakohalise rubriigi kohta ette näinud kohalike ettevõtjate täiendavate tootmiskulude hindamise, mis on peamiselt järgmised: tarnekulud, töötasud, suuremad energiakulud, suuremate varude hoidmisest tulenevad finantskulud, suuremad hoolduskulud, tootmisseadmete alakasutamine, suuremad finantskulud.

Käesoleva otsuse lisas on esitatud selliste toodete loetelu, mille suhtes saab kohaldada vabastust dokimaksudest või nende maksude vähendust. Olenevalt tootest ei tohi kohalike ja muude toodete maksumäära erinevus olla üle 20 või 30 protsendipunkti. Lisa osas a on loetletud tooted, mille maksumäära erinevus ei tohi ületada 20 protsendipunkti, ja osas b tooted, mille maksumäära erinevus ei tohi ületada 30 protsendipunkti.

Lisas nimetatud tooted on enamasti samad, mis on loetletud nõukogu otsuse nr 940/2014/EL lisas. Loetelude täieliku läbivaatamise tulemusena jäeti siiski välja paljud tooted, mille puhul maksuerinevus ei olnud enam õigustatud. Teisest küljest on lisatud tooted, mida otsuses nr 940/2014/EL ei olnud, kuid mille tootmine on alanud või välja kujunenud. Lõpuks tuleb märkida, et mõned tooted on loeteludesse alles jäetud, kuid lubatud maksuerinevust on muudetud, st suurendatud või vähendatud, võtmaks arvesse lisakulude muutumist.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

2017. aasta teatises „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus Euroopa Liidu äärepoolseimate piirkondadega“[5] rõhutati, et äärepoolseimad piirkonnad seisavad endiselt silmitsi suurte raskustega, millest paljud on püsivad. Teatises on esitatud komisjoni uus lähenemisviis selle kohta, kuidas soodustada äärepoolseimate piirkondade arengut, kasutades maksimaalselt ära nende ressursse ning uusi majanduskasvu ja töökohtade loomise võimalusi.

Sellega seoses on käesoleva ettepaneku eesmärk edendada ja säilitada kohalike toodete tootmist ning soodustada seega tööhõivet Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades. Ettepanekuga soovitakse taastada kohaliku tootmise konkurentsivõime, korvates ebasoodsat

[3] Nende ettevõtjate maksustamisest, kelle käive on 300 000 – 550 000 eurot, saadav tulu on 2019. aastal hinnanguliselt ainult 1,22 miljonit eurot, mis moodustab peaaegu 0,1 % dokimaksudest saadavast kogutulust (1,2 miljardit eurot).

[4] Asjaomaseid ettevõtjaid on 222.

[5] COM(2017)623 final.

olukorda, mis tuleneb kohaliku tootmise geograafilistest ja majanduslikest tingimustest. Ettepanekuga täiendatakse kõrvalisele asukohale ja saarelisele asendile vastavate valikmeetmete programmi[6] (mille eesmärk on toetada primaarsektorit ja toorainete tootmist), Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi[7] ning Euroopa Regionaalarengu Fondi[8] ning ettepanek sisaldab täiendavat sihtotstarbelist eraldist, et hüvitada lisakulusid, mis tulenevad äärepoolseimate piirkondade asukohast.

Et tagada vajalik kooskõla põllumajanduspoliitika eeskirjadega, on ühtlasi välistatud diferentseeritud maksumäärade kohaldamine kõikide toiduainete suhtes, millele antakse abi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määruse (EL) nr 228/2013 (millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks) III peatüki alusel ning millele laieneb eelkõige tarnimise erikord.

- **Kooskõla liidu muude tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on kooskõlas 2015. aasta ühtse turu strateegiaga,[9] mille kohaselt kavatseb komisjon luua süvendatud ja õiglasema ühtse turu, millest saavad kasu kõik sidusrühmad. Kavandatud meetme üks eesmärke on vähendada äärepoolseimate piirkondade ettevõtjate lisakulusid, mis takistavad nende täielikku osalemist ühtsel turul. Kuna Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades on asjaomane tootmismaht piiratud, ei ole ette näha negatiivset mõju ühtse turu nõuetekohasele toimimisele.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 349. Osutatud säte võimaldab nõukogul võtta vastu erisätteid, et kehtestada aluslepingute kohaldamise tingimused ELi äärepoolseimate piirkondade suhtes.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Üksnes nõukogul on volitus võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 349 alusel vastu erimeetmeid äärepoolseimate piirkondade suhtes, et muuta aluslepingute, sealhulgas ühise poliitika kohaldamist nendes piirkondades seal valitsevate püsivate ebasoodsate tingimuste tõttu, mis mõjutavad äärepoolseimate piirkondade sotsiaalset ja majanduslikku olukorda. See kehtib ka erandite lubamise kohta ELi toimimise lepingu artiklist 110. Seepärast on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

- **Proportsionaalsus**

Käesolev ettepanek on kooskõlas ELi lepingu artikli 5 lõikes 4 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega. Ettepanek puudutab üksnes selliseid tooteid, mille kohta on esitatud tõendid, et kohaliku tootmisega kaasnevad lisakulud.

---

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 228/2013.

7 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta.

8 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta.

9 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühtse turu täiustamine: rohkem võimalusi inimestele ja ettevõtetele“ (COM (2015) 550 final), lk 4.

Samuti piirdub iga käesoleva ettepanekuga hõlmatud toote puhul pakutud maksimaalne erinevus määraga, mis on asjaomase kohaliku tootmise lisakulu arvestades vajalik. Seega ei ületa Prantsusmaa äärepoolseimatesse piirkondadesse imporditud toodete maksukoormus määra, mis on vajalik selleks, et korvata kohapeal valmistatud toodete väiksemat konkurentsivõimet. Seega tuleb saavutada aluslepingu eesmärgid – tagada siseturu nõuetekohane ja tõhus toimimine.

- **Vahendi valik**

Tehakse ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, millega asendatakse nõukogu otsus nr 940/2014/EL.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Dokimaksusüsteemi kohaldamisala on kohandatud asjaomaste ettevõtjate vajadustele. Selle kava eesmärk on toetada kohalikke tooteid, vähendades kohalike toodete ja nendest piirkondadest mittepärinevate toodete konkurentsivõime erinevust, mille põhjuseks on püsivad piirangud, mis suurendavad tootmiskulusid ja seega kohapeal toodetud toodete omahinda. Dokimaksukavaga hüvitatakse umbes pool lisakuludest. Ajavahemikul 2014–2020 kohaldatud maksuerinevused osutusid proportsionaalseks arvutatud lisakuludega[10].

Välisuuringu kvantitatiivsete andmete analüüsi tulemused näitavad, et dokimaksukorra puudumisel oleks kohaliku tootmise tulemuslikkus märkimisväärselt halvenenud. Ligikaudu 37 % nende toodete väärtusest, mille suhtes kohaldatakse erinevat maksumäära (ligikaudu 850 miljonit eurot), tuleneb väidetavalt diferentseeritud maksustamise süsteemist, millel on väidetavalt positiivne mõju tööhõivele, mis on dokimaksudest kasu saavates sektorites alates 2014. aastast suurenenud (võrreldes kahanemisega sektorites, mis nendest kasu ei saa), ning tegutsevate ettevõtjate arvule, mis suurenes samal perioodil ligikaudu 1,7 % (võrreldes üldise 3 % kahanemisega). Puuduvad aga tõendid mõju kohta investeeringutele ja kohaliku tootmise mitmekesistamisele. Dokimaksusüsteemi kulude ja tulude suhe on üldiselt positiivne, kusjuures tänu maksuerinevustele saadav kohalik lisatoodang on 2,5 korda suurem kui meetme kulud.

Dokimaksukorra kohaldamine ei ole toonud kaasa impordi asendamist. Tegelikkuses on enamiku eri maksudest kasu saavate kohalike toodete turuosa aja jooksul vähenenud, mis kinnitab, et dokimaksusüsteem on pigem kohaliku tootmise konkurentsivõime kahanemist vähendav meede kui arenguvahend.

Mis puudutab dokimaksude erinevuste mõju tarbijahindadele ja elukallidusele Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades, siis välisuuringus on leitud, et see mõju on väike, kuna täiendav maks, mida kohaldatakse toodetele, mille suhtes kohaldatakse diferentseeritud maksumäärasid, ei ületa 1,5 % äärepoolseimate piirkondade lõpptarbimisest.

Lõpuks tuleb märkida, et piirkondlike kaubandusandmete analüüsi tulemuste järgi on dokimaksude erinevustel väike mõju CARIFORUMi riikidest ning Lõuna- ja Ida-Aafrikast pärit impordi mahule. Lisaks avaldaks dokimaksude võimalik täielik kaotamine väga piiratud mõju toodete impordile nendest riikidest (umbes 2 miljonit eurot), kuid avaldaks väga suurt

[10] Tuvastati väga vähe ülehüvitamisjuhtumeid (0,6 % rahastamiskõlblikest toodetest) (keskmiselt alla 3 protsendipunkti), mis olid tingitud lisakulude arvutuse ajakohastamisest (2020. aastal).

negatiivset mõju kohalikule tootmisele (umbes 300 miljonit eurot). Sellest saaksid kasu peamiselt ELi ja kolmandate riikide eksportijad, välja arvatud CARIFORUMi ning Lõuna- ja Ida-Aafrika eksportijad.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Selle ettepaneku raames konsulteeriti põhjalikult peamiste osalejatega poliitika- ja majandusvaldkonnast, sealhulgas korraldati küsitlusi (80) ja külastati kolme piirkonda (Réunion, Guadeloupe ja Martinique), samuti korraldati neis äärepoolseimates piirkondades asuvate ettevõtjate (196) uuring, mis hõlmas kõiki viit asjaomast piirkonda. Seda ettevõtjatele mõeldud (internetipõhist) uuringut levitati peamiselt eri territooriumidel tegutsevate kutseorganisatsioonide kaudu, kuid ka otsekutsete kaudu 15 420 ettevõtjale, kes on kantud kaubanduskodade esitatud ettevõtjate nimekirjadesse.

Konsultatsiooni käigus juhiti tähelepanu vajadusele tagada nõuetekohane hõlmatus ja hea tasakaal asjaomaste sidusrühmade vahel. Konsultatsiooni eesmärk oli eelkõige kaasata kõik asjaomased valitsustasandid (kesk- ja kohalikud omavalitsused) ning pädevusvaldkonnad (poliitikakujundajad, maksu- ja tolliametid, statistikaametid jne). Lisaks kaasati sellesse konsulteerimisse kohalike tootmissektorite esindajad, st dokimaksu diferentseeritud määradest kasusaajad, ning kaubandus- ja teenusesektorid, keda kõnealune maksuerinevuste kord otseselt või kaudselt puudutab.

- **Mõju hindamine**

Mõju hindamine on ette valmistatud kaheosalisena: praeguse korra järelhindamine, millele järgneb tulevikuanalüüs. See analüüs praeguse korra säilitamise ja muutmise võimaliku mõju kohta on esitatud analüüsidokumendis, mille lisana on esitatud kava hindamine. See dokument on koostatud välisuuringu ja Prantsusmaa esitatud teabe põhjal.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta seega liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Kava kestab kuus aastat, kuni 31. detsembrini 2027. Enne on siiski vaja hinnata selle süsteemi kohaldamise tulemusi.

Seetõttu esitab Prantsusmaa hiljemalt 30. septembriks 2025 aruande maksustamissüsteemi kohaldamise kohta ajavahemikul 2019–2024[11]. See aruanne sisaldab järgmist teavet:

– teavet tootmisega seotud lisakulude kohta;

– võimalikke konkurentsimoonutusi ja tagajärgi siseturule;

– teavet, mida on vaja, et hinnata kava tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust ja sidusust teiste ELi poliitikavaldkondadega ning ELi lisaväärtust.

[11] Aruanne peaks sisaldama 2019. aasta andmeid, et kehtestada võrdlusalus ja võimaldada komisjonil uurida kava mõju pärast 2021. aastat. Aruanne peaks võimalikult suures ulatuses sisaldama kõige uuemaid andmeid kuni 2024. aastani (kaasa arvatud).

Samuti tuleks aruandes koguda teavet kõigilt huvitatud isikutelt nende täiendavate tootmiskulude taseme ja muutumise kohta, nõuetega vastavusse viimise kulude ning võimalike turumoonutuse juhtumite kohta.

Tagamaks, et Prantsusmaa ametiasutuste kogutud teave sisaldab andmeid, mida komisjon vajab teadliku otsuse tegemiseks kava kehtivuse ja elujõulisuse kohta tulevikus, koostab komisjon konkreetsed suunised nõutava teabe kohta. See teave on esitatud ettepaneku II lisas. Niipalju kui võimalik, on need suunised ühised teiste sarnaste kavadega, mis kehtivad ELi äärepoolseimates piirkondades.

Suunised võimaldavad komisjonil kindlaks teha, kas selline dokimaksu diferentseeritud kohaldamise süsteem on endiselt põhjendatud, kas Prantsusmaale tehtavad maksusoodustused on endiselt proportsionaalsed ja kas selle kava suhtes on võimalik võtta alternatiivseid meetmeid, milles on võetud arvesse selle rahvusvahelist mõõdet.

Kui Prantsusmaa ametiasutused esitavad järelaruande, hindab komisjon maksuerinevuste mõju ja muudatuste tegemise vajadust.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

See osa ei ole asjakohane, sest ettepaneku sätted kõnelevad iseenda eest.

2021/0051 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

dokimaksu kohta Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades ja millega muudetakse otsust nr 940/2014/EL

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 349,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[1],

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Aluslepingu sätted, mida kohaldatakse Prantsusmaa äärepoolseimate piirkondade suhtes, ei võimalda põhimõtteliselt teha maksustamisel vahet kohalike toodete ja Prantsuse emamaalt või teistest liikmesriikidest pärit toodete vahel. Aluslepingu artikli 349 alusel on siiski võimalik kehtestada äärepoolseimate piirkondade suhtes erimeetmed seal valitsevate püsivate ebasoodsate tingimuste tõttu, mis mõjutavad äärepoolseimate piirkondade majanduslikku ja sotsiaalset olukorda.

(2) Seetõttu tuleks vastu võtta erimeetmed, et sätestada eelkõige tingimused, mille alusel aluslepingut Prantsusmaa äärepoolseimate piirkondade suhtes kohaldada. Erimeetmete puhul tuleb arvesse võtta nende piirkondade eripära ja piiranguid, kahjustamata sealjuures liidu õiguskorra terviklust ja ühtsust, sealhulgas siseturgu ja ühist poliitikat. Prantsusmaa äärepoolseimate piirkondade ebasoodsat konkurentsiolukorda on nimetatud aluslepingu artiklis 349: kaugus, saarelisus, väiksus, keeruline topograafia ja raske kliima ning sõltuvus toodete vähesuse tõttu. Need püsivad piirangud toovad äärepoolseimatele piirkondadele kaasa sõltuvuse tooraine ja energia valdkonnas, kohustuse moodustada suuremaid varusid, kohaliku turu väiksuse koos vähearenenud eksporditegevusega jm. Kõik need ebasoodsad konkurentsitingimused põhjustavad selliste kohalike toodete tootmiskulu ja seega omahinna suurenemise ning oleksid erimeetmete puudumisel vähem konkurentsivõimelised kui väljastpoolt pärinevad tooted, isegi kui võtta arvesse veokulu Prantsusmaa äärepoolseimatesse piirkondadesse. See seaks ohtu kohaliku tootmise säilimise. Seepärast on vaja võtta erimeetmeid, et tugevdada kohalikku tööstust ja parandada selle konkurentsivõimet.

(3) Nõukogu otsusega nr 940/2014/EL[2] on Prantsusmaal lubatud siiski kuni 30. juunini 2021 kohalike toodete konkurentsivõime taastamiseks ette näha dokimaksuvabastused või -vähendused teatavate toodete puhul, mis on valmistatud Martinique'i, Guadeloupe'i, Prantsuse Guajaana, Réunioni ja Mayotte'i äärepoolseimates

[1] ELT C , lk .

[2] Nõukogu 17. detsembri 2014. aasta otsus nr 940/2014/EL dokimaksu kohaldamise kohta Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades (ELT L 367, 23.12.2014, lk 1).

piirkondades ning mille puhul on olemas kohalik tootmine, märkimisväärne import, mis võib ohustada kohaliku tootmise püsimajäämist, ja lisakulud, mis suurendavad kohalike toodete omahinda võrreldes väljastpoolt pärit toodetega. Selle otsuse lisas on esitatud toodete loetelu, mille suhtes saab kohaldada maksuvabastust või -vähendust. Olenevalt tootest ei tohi kohalike ega muude toodete maksumäära erinevus olla üle 10, 20 või 30 protsendipunkti.

(4) Prantsusmaa taotles otsusega nr 940/2014/EL sarnaste sätete kohaldamise jätkamist pärast 1. jaanuari 2021. Prantsusmaa märgib, et eespool loetletud ebasoodsad konkurentsitingimused püsivad, kuid ka otsuses nr 940/2014/EL sätestatud maksustamissüsteem on võimaldanud säilitada ja teatavatel juhtudel arendada kohalikku tootmist, ei ole häirinud väliskaubandust ega ole toonud kaasa ettevõtjate lisakulude ülehüvitamist.

(5) Sellega seoses on Prantsusmaa edastanud komisjonile iga asjaomase viie äärepoolseima piirkonna puhul loetelud toodetest, mille suhtes kavatseb kohaldada diferentseeritud maksumäärasid kuni 20 või 30 protsendipunkti ulatuses, olenevalt sellest, kas neid toodetakse kohapeal või mitte. Taotlus ei hõlma Prantsusmaa äärepoolseimat piirkonda Saint Martini.

(6) Käesoleva otsusega rakendatakse aluslepingu artiklit 349 ja antakse Prantsusmaale luba kohaldada diferentseeritud maksumäära toodetele, mille kohta on esiteks tõendatud, et tooted valmistatakse kohapeal, teiseks, et toimub märkimisväärne import (sealhulgas nii Prantsuse emamaalt kui ka teistest liikmesriikidest), mis võib ohustada kohaliku tootmise säilimist, ja lõpuks, et kohaliku tootmisega kaasnevad lisakulud, mis tõstavad kohaliku toote omahinda võrreldes imporditud toodetega ja kahandavad kohapeal valmistatud toodete konkurentsivõimet. Lubatud maksumäära erinevus ei tohiks ületada tõendatud lisakulusid.

(7) Juhul kui kohaliku tootmise turuosa on väiksem kui 5 % või kui impordi turuosa on väiksem kui 10 %, nõutakse täiendavaid tõendeid, et tõendada kõiki või osa järgmistest asjaoludest: tööjõumahukas tootmine või tooted, mida on äsja tootma hakatud, või tootevalikut täiendavad tooted, mille eesmärk on mitmekesistada ettevõtja tootmist; strateegiline tootmine kohaliku arengu huvides (näiteks ringmajanduse, bioloogilise mitmekesisuse ja keskkonnakaitse valdkonnas); uuenduslikud või suure lisandväärtusega tooted, mille tarnimine väljastpoolt võib ohustada territooriumi majandust või kohalikku elanikkonda; tootmine, mis saab eksisteerida ainult siis, kui see on turgu valitsevas seisundis, sest äärepoolseimate piirkondade turud on väikesed, ning tervishoiukriisidega toimetulekuks vajalike meditsiinitoodete ja individuaalsete kaitsevahendite tootmine. Nende põhimõtete kohaldamine võimaldab rakendada aluslepingu artikli 349 sätteid, ületamata vajalikku määra, loomata põhjendamatuid soodustusi kohalikule tootmisele ning kahjustamata liidu õiguskorra terviklust ja ühtsust, ning kaitsta moonutamata konkurentsi siseturul ja riigiabipoliitikat.

(8) Et lihtsustada ja vähendada väikeettevõtjate kohustusi ning toetada nende arengut, kohaldatakse maksuvabastust või -vähendust kõigi ettevõtjate suhtes, kelle aastakäive on vähemalt 550 000 eurot. Selliste ettevõtjate suhtes, kelle aastakäive jääb alla selle künnise, ei kohaldata dokimaksu, kuid nad ei saa seevastu sisendmaksu summat maha arvata.

(9) Et tagada vastavus liidu õigusaktidele, on diferentseeritud maksumäära kohaldamine välistatud toiduainete puhul, millele antakse abi Euroopa Parlamendi ja nõukogu

määruse (EL) nr 228/2013[1] III lisa alusel. Selle sätte eesmärk on vältida, et erikorra raames põllumajandusele antava rahalise abi mõju kaob või väheneb seetõttu, et subsideeritud toodetele kehtestatakse kõrgem dokimaksumäär.

(10) Prantsusmaa äärepoolseimate piirkondade ühiskondliku ja majandusliku arengu edendamise eesmärke, mis on sätestatud juba otsuses nr 940/2014/EL, kinnitavad maksu eesmärgiga seotud nõuded. Sellest maksust saadava tulu lisamine Prantsusmaa äärepoolseimate piirkondade maksusüsteemi vahenditesse ning vahendite eraldamine majandusliku ja ühiskondliku arengu strateegiale, mis hõlmab kohaliku tegevuse edendamise abi, on õiguslik kohustus.

(11) Otsust nr 940/2014/EL on vaja muuta, et pikendada sellega lubatud erandi kohaldamisaega kuue kuu võrra, s.o kuni 31. detsembrini 2021. Tähtaja pikendamine peaks võimaldama Prantsusmaal võtta käesolev otsus üle oma riigisisesesse õigusesse.

(12) Kava peaks kestma kuus aastat, s.o kuni 31. detsembrini 2027. Et komisjon saaks hinnata, kas erandit õigustavad tingimused on endiselt täidetud, peaks Prantsusmaa esitama komisjonile seirearuande 30. septembriks 2025. Seepärast on asjakohane kehtestada kõnealuse aruande nõutav struktuur ja sisu.

(13) Õigusliku riski vältimiseks on vaja, et käesolevat otsust kohaldataks alates 1. jaanuarist 2022, samas kui otsusega nr 940/2014/EL lubatud erandi kohaldamisaja pikendamine peaks jõustuma 1. juulil 2021.

(14) Käesolev otsus ei piira aluslepingu artiklite 107 ja 108 võimalikku kohaldamist,

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 228/2013, millega sätestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 247/2006 (ELT L 78; 20.3.2013, lk 23).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Erandina aluslepingu artiklitest 28, 30 ja 110 on Prantsusmaal kuni 31. detsembrini 2027 lubatud kohaldada dokimaksuvabastusi või -vähendusi I lisas loetletud toodete suhtes, kui need on valmistatud Guadeloupe'is, Prantsuse Guajaanas, Martinique'is, Mayotte'is ja Réunionis, mis on äärepoolseimad piirkonnad aluslepingu artikli 349 tähenduses. Need maksuvabastused ja -vähendused peavad olema kooskõlas äärepoolseimate piirkondade majandusliku ja ühiskondliku arengu strateegiaga, võttes arvesse nende liidu raamistikku, ning aitama edendada kohalikku tegevust, ilma et neil oleks ebasoodne mõju kaubandustingimustele ulatuses, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.

2. Mujalt kui äärepoolseimatest piirkondadest pärit sarnastele toodetele kohaldatav maksumäär ei tohi lõikes 1 osutatud maksuvabastuste või -vähenduste kohaldamise tagajärjel erineda rohkem kui:

a) 20 protsendipunkti võrra I lisa osas a loetletud toodete puhul;

b) 30 protsendipunkti võrra I lisa osas b loetletud toodete puhul;

Prantsusmaa kohustub tagama, et I lisas loetletud toodete suhtes kohaldatavad maksuvabastused või -vähendused ei ületa ei põhjendatud lisakulusid ega protsendimäära, mis on hädavajalik kohaliku majandustegevuse säilitamiseks, edendamiseks ja arendamiseks.

3. Prantsusmaa kohaldab lõigetes 1 ja 2 nimetatud maksuvabastusi või -vähendusi ettevõtjate suhtes, kelle aastakäive on vähemalt 550 000 eurot. Ühegi ettevõtja suhtes, kelle aastakäive on sellest künnisest väiksem, dokimaksu ei kohaldata.

Artikkel 2

Artikli 1 lõikes 1 nimetatud tooted on valitud selliste täiendavate tootmiskulude alusel, mis suurendavad kohaliku tootmise omahinda võrreldes väljastpoolt pärit toodetega ja vähendavad kohapeal valmistatud toodete konkurentsivõimet.

Kui

(a) kohaliku tootmise turuosa on alla 5 %

(b) või kui kohaliku tootmise turuosa on üle 90 %,

on nõutud täiendavaid tõendeid, mis tõendaksid kõiki või osa järgmistest asjaoludest:

(1) tööjõumahukas tootmine;

(2) tooted, mida on äsja tootma hakatud, või tootevaliku täiendused, mille eesmärk on ettevõtja tootmist mitmekesistada;

(3) kohaliku arengu seisukohast strateegilised tooted;

(4) uuenduslikud või suure lisandväärtusega tooted;

(5) tooted, mille puhul võib väljastpoolt pärinevate toodete tarnimise katkestamine seada majanduse või territooriumi elanikkonna ohtu, näiteks ehitusmaterjalid või toiduained;

(6) tooted, mis võivad eksisteerida üksnes juhul, kui neil on turgu valitsev seisund äärepoolseimate piirkondade turgude väiksuse tõttu;

(7) tervishoiukriisidega toimetulekuks vajalike meditsiinitoodete ja isikukaitsevahendite tootmine.

Artikkel 3

Prantsusmaa ametiasutused kohaldavad toodetele, mis on saanud kasu määruse (EL) nr 228/2013 III peatüki kohasest tarnete erikorrast, sama maksustamiskorda, mida kohaldatakse kohapeal valmistatud toodetele.

Artikkel 4

Prantsusmaa esitab komisjonile hiljemalt 30. septembriks 2025 seirearuande, mis võimaldab hinnata, kas artiklis 1 osutatud maksusüsteemi kohaldamist õigustavad tingimused on endiselt täidetud. Seirearuanne sisaldab II lisas ette nähtud teavet.

Artikkel 5

Otsuse nr 940/2014/EL artikli 1 lõikes 1 asendatakse kuupäev „30. juunini 2021“ kuupäevaga „31. detsembrini 2021“.

Artikkel 6

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022, välja arvatud artiklit 5, mida kohaldatakse alates 1. juulist 2021.

Artikkel 7

Käesolev otsus on adresseeritud Prantsuse Vabariigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
president